

Hagelzwijnen: het voorval, de aanpak en wetgeving

Op een zaterdag, midden november 2010, kreeg ik telefonisch een mededeling van een van onze deelnemers aan het Groennetwerk, dat er de vorige dag een drijfjacht op wilde zwijnen was geweest in de bossen binnen de gemeente Ermelo. De zwijnen, die nog ergens in een koeling opgeslagen lagen, zouden volgens de melding waarschijnlijk met grove hagel geschoten zijn.

Om niet te lang te wachten, de zwijnen konden immers al vanuit de koeling ergens anders afgeleverd zijn, trommelde ik in allerijl nog twee boa's van ons netwerk en collega Gerrit Hobbelinek van het Regionaal Milieuteam van de politieregio Noord- en Oost-Gelderland (NOG) op. Zie daar weer de voordelen van ons Groennetwerk waar men elkaar kent en weet te vinden.

Omdat we niet wisten wat ons te wachten stond, gingen we met z'n vieren naar de plaats waar de koeling zou staan. De man die ons daar te woord stond - een latere verdachte - deed niet al te moeilijk en liet ons de koeling met daarin drie gevilde biggen en een volwassen gevild wild zwijn zien. Deze wilde zwijnen (*Sus scrofa*), behoren tot de beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4 lid 1 onder a van de Flora- en faunawet (Ffw). Ze worden als zodanig genoemd op bijlage 1 van de Regeling vaststelling beschermde inheemse diersoorten. Deze gevilde zwijnen waren niet voorzien van een wildmerk. Normaal is dat wel het geval bij wilde zwijnen die op grond van een ontheffing art. 68 Ffw geschoten zijn.

De man, een jachtaktehouder, vertelde ons dat hij in het bezit was van een ontheffing om deze zwijnen

te mogen schieten. Op ons verzoek liet hij ons deze ontheffing zien. Helaas voor de man was de ontheffing al geruime tijd verlopen en slechts afgegeven voor het afschieten van één wild zwijn. Ook leek het er op dat deze zwijnen niet met de gebruikelijke kogel, of beter gezegd met een voorgeschreven kogel waren geschoten.

De man, nu onze verdachte, verklaarde dat de zwijnen omwille van de veiligheid met grove hagel waren geschoten. Dit was tijdens een drijfjacht gebeurd. Het doden van wilde zwijnen met bijvoorbeeld een hagelgeweer (gladde loop) en hagelpatronen (geen kogelpatronen voor een getrokken loop), is normaal gesproken niet toegestaan. Op grond van artikel 72 van de Ffw, gelet op artikel 5 lid 1 onder a en artikel 7 lid 10 onder b en c van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren, is het doden van wilde zwijnen slechts toegestaan met een geweer met ten minste één getrokken loop. Daarbij horen kogelpatronen van een kaliber van ten minste 6,5 millimeter voor getrokken loop, waarvan de trefenergie ten minste 2200 Joule op 100 meter afstand van de loopmond bedraagt.

Het doden van wilde zwijnen met bijvoorbeeld een hagelgeweer is normaal gesproken niet toegestaan. (foto: archief)

In beslag genomen

Een drijfjacht op wilde zwijnen is bij de uitoefening van de bevoegdheden krachtens de artikelen 65 tot en met 70 Ffw op grond van artikel 74 lid 1 onder b van de Flora- en faunawet niet toegestaan. Dit verbod geldt dus alleen als je bevoegd bent wilde zwijnen te vangen of te doden, oftewel alleen als je in het bezit bent van een ontheffing. In dit geval was er geen geldige ontheffing en is dus het vangen en doden helemaal niet toegestaan. Dit houdt in dat

Wilde zwijnen behoren tot de beschermde inheemse diersoorten.

het bezit van de dode wilde zwijnen een vermoedelijke overtreding van art. 13 Ffw oplevert. De vier wilde zwijnen werden in beslag genomen en voor verder onderzoek afgevoerd.

Verdachte deed vrijwillig afstand van de vier zwijnen. Mede omdat er geen Verklaring van 1e onderzoek grof vrij wild bij deze zwijnen aanwezig was, werden ze in opdracht van het Functioneel Parket vernietigd.

Het verdere onderzoek leverde uiteindelijk vier verdachten en een aantal getuigen op. Omdat het OM tegen de uitspraak van de economische politierechter m.b.t. één van de verdachten in hoger beroep is gegaan, ga ik hier niet verder in op het verloop van het onderzoek of het verzamelen van het bewijs. Wel kan ik nog vertellen dat de verdachte bij wie we de dode zwijnen aantreffen met ons naar de plaats van het voorval, (PD) is gegaan en ons daar in het veld heeft laten zien en uitgelegd hoe een en ander tijdens de drijfjacht in zijn werk is gegaan.

Omdat enkele verdachten zelf contact zochten met het bestuur van hun wildbeheereenheid en daar zelf het voorval vertelden, kon dit bestuur op grond daarvan eventuele maatregelen ten aanzien van deze leden nemen. Opsporingsambtenaren mogen een dergelijk bestuur, mocht dat al nodig zijn, niet op de hoogte brengen van eventuele strafbare feiten door de leden van de WBE gepleegd. Ook niet als er in strijd met bijvoorbeeld een ontheffing is gehandeld. Dergelijke informatie of verzoeken om informatie doet de opsporingsambtenaar aan het bevoegd gezag dat de ontheffing heeft afgegeven. Bij Ffw-ontheffingen met betrekking tot bijvoorbeeld het afschot van wilde zwijnen is dit de provincie. Daar de groene boa's in het kader van de Permanente Her- en Bijscholing nog een rechtszitting bij moesten wonen, leek mij dit een mooie tot de verbeelding sprekende zaak voor de boa's binnen ons Groennetwerk.

Tekst: Gerrit Hobbelink

Het vervolg en de rechtszitting

Dat kon natuurlijk niet onbestraft blijven. Na lange tijd werd de zaak dan toch voor de rechter gebracht en dan komen er ook gelijk 50 groene boa's van ons Groennetwerk op af. Die wilden allemaal wel eens zien en horen hoe het OM en de rechter tegen deze feiten en personen aankeken.

Dat betekende dat op 23 april 2012 aan het eind van de ochtend de wachtruimte aan de Martinetsingel in Zutphen te klein was. Na veel geroezemoes en de nodige wachttijd, mochten we eindelijk voor "onze" zaak naar binnen. De rechtszaal was in één keer gevuld.

De rechtbank in Zutphen.

Aardig was dat de rechter ons welkom heette en zijn excuus maakte voor het lange wachten. De verdachten, hier aangeduid als A, B, C en Z waren allen ter zitting aanwezig. Verdachte Z liet zich vergezellen door een raadsman. Na de gebruikelijke openingsprocedure gaf de officier van justitie een globale schets van de zaak.

Nulgebied

Uit het onderzoek bleek dat op de bewuste middag totaal zeven zwijnen zijn geschoten, waarvan er later nog vier zijn aangetroffen in de koeling van een van de verdachten. Deze zwijnen zijn geschoten tijdens een drijfjacht, in de bossen binnen de gemeente Ermelo. Deze drijfjacht vond plaats met meerdere personen waarbij de vier verdachten in ieder geval op post stonden. De dochters van één van de verdachten fungeerden als drijver (gezien het resultaat waren het in ieder geval goede en effectieve drijvers. JH). Het betreffende bosgebied is een z.g. "nulstandgebied" voor zwijnen. Verdachte A had een afschotvergunning voor één zwijn, maar deze vergunning was al een half jaar verlopen.

Uit onderzoek bleek dat de zwijnen met grove hagel waren geschoten.

Al met al levert dat natuurlijk de nodige strafbare feiten op.

Verdachte heeft in het veld laten zien en uitgelegd hoe een en ander tijdens de drijfjacht in zijn werk is gegaan.